

Bretski samráðingarleiðarin:

Semja um mark letur upp fyri samarbeiði

-Vit eru nær eini semju, og eg ivist ikki í, at hon verður „fair“ fyri báðar partar sigur bretska samráðingarleiðarin við Sosialin. Hann sigur, at bretar, sum hava nógvar royndir á olju-økinum eitt nú við at leggja útbjóðingar til rættis, eru fúsir til at hjálpa føroyingum, nú tá útbjóðing skal byrja á føroyskum øki

JAN MÜLLER

-Vit siggja fegnir, at tað fæst ein „fair“ loysn á marknaðsemjuni, sum báðir partar kunnu vera nøgdir við, og soleiðis at vit kunnu fáa eitt tætt samstarv við Føroyar í útviklinginum av oljufeltum, tá ein semja er gjord. Hetta sigur bretska leiðarin fyri samráðingunum um markíð millum Føroyar og Bretland. Hann vátar annars orðini hjá Árna Olafsson og lógmanni um, at tað nú nærkast eini semju í marknaðalínum.

Uppá fyrispurning hvussu langt vekk ein semja er sigur Brenton, at hon er nær, kanska er hon ikki longur burtur enn einastaðni tíðliga í hesum árinum. Altjóða oljublaðið Uppstream skrivur 8. janúar, at miðjað verður móti eini semju innan páska.

Brenton, sum hevur diplomatiska bakgrund og starvast í uttanríkisráðnum, tók við sum samráðingarleiðari fyri einum ári síðani. Hetta er fyrstu ferð, at hann tekur sær av eini marknaðsemju og heldur hann málið verða sera áhugavert, to at tað hevur verið trupult.

Uppá fyrispurning hví bretar settu fram so víðgongd krov í byrjanini sigur Brenton, at hann var ikki samráðingarleiðari tá men heldur hetta er farin tíð og tí er rættari at hyggja fram-eftir.

Vit spurdu bretska samráðingarleiðaran, um ikki bretar hava havt ein fyrinum í hesum samráðingunum, tá hugsað verður um, at teir kanska hava nóg fleiri upplýsingar enn mótparturin um tey ókini, sum teir gera krav uppá?

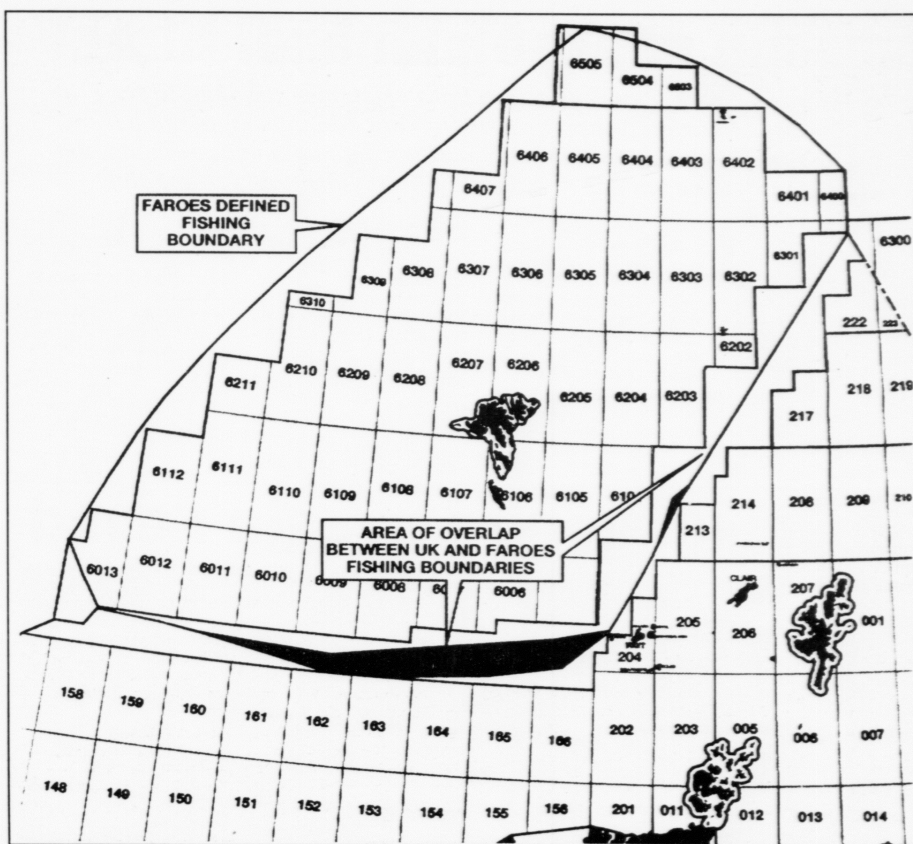
-Eg haldi ikki hatta er ein rættvís niðurstoða. Mær vitandi hava føroyingar eisini atgongd til upplýsingar um undirgrundina í økinum, sum semja ikki hevur verið um, so har standa báðir partar javnbjóðis.

Brenton sigur annars, at

tá ein semja fæst millum londini um landgrunnsmark, er rættiliga avgerandi fyri komandi leiting og útnyttan av ráevnum, at oljufeløgini arbeiða saman tvørtur um markíð. Ti hevði tað verið burturvið at hugsa sær, at bretar skuldu havt áhuga í at gjørt eina avtalu við føroyingar, sum var unfair móti føroyskum áhugamálum, ti tað hevði so aftur kunnað skatt møguleikarnar fyri samstarvi tvørtur um markíð.

Hann leggur tí stóran dent á, at tann avtalan, sum vonandi fæst innan stutta tíð, er „fair“, sum hann mælir seg fyri báðar partar.

Uppá fyrispurning hvat føroyingar og bretar kundu samarbeiði um, eftir at marknatrætan er loyst sigur bretska samráðingarleiðarin, at bretar, sum hava rættiliga nógvar royndir á oljuøkinum, vilja bjóða sær at hjálpa

føroyskum myndugleikum við at leggja eina útbjóðing til rættis. Hetta hava bretar sjálvir sera góðar royndir í, og tað er henda vitan, sum teir nú vilja bjóða føroyingum lut í. -I tann mun okkara vitan kann vera til nytta fyri tykkara myndugleikar eru vit sera fúsir til at lata tykkum fáa lut í henni.

Her er m.a. møguleiki at bjóða føroyskum umboðum at vera við arbeiðinum uppá eina komandi bretska útbjóðing, soleiðis at føroyingar kunnu lera mannagongdina. Hetta sigur Bren-

ton sum hægsti umboðsmaður fyri bretska stjórnina í sambandi við marknaðsemjuna og eisini fyri komandi útviklinginum í øllum økinum. Arbeiðsgevarar hjá honum eru orkumálaráðharrin John Battle og Loydds, sum er ráðharri í uttanríkisráðnum.

Sosíalúrín skilur frá samroðum við jarðfórðingar, sum hava kannað økini millum Føroyar og Bretland, at strukturar, sum kunnu goyma stórar nøgdir av olju og gassi ganga tvørtur um verandi mark og tí verður met, at møguligar oljukeldur, sum verða funnar í økinum, kunnu koma at vera bæði í føroyskum og bretska øki, eftir at eitt endaligt mark er ásett.

Bretska samráðingarleiðarin hevur enn ikki verið í Føroyum, men eftir mongu samroðurnar við Árna Olafsson og við tí arbeiði hann tekst við í sambandi við marknaðalið er tað eitt stórt ynski hjá honum at vitja Føroyar.

Hóast Brenton ikki er serfrøðingur í oljuspurningum, so dylur hann ikki fyri, at hann metir møguleikarnar fyri at finna olju við Føroyar vera stórar.

Eitt slag av miðlinjuloytn

Bretska samráðingarleiðarin vil ikki fara út í smálutir um, hvat ein komandi semja snýr seg um. Heldur ikki føroyski samráðingarleiðarin Árne Olafsson vil gera viðmerkingar til hetta. Men Sosialúrín, sum hevur fylgt hesum máli øll árin, skilur, at talan er um eina loysn,

sum byggir á miðlinjuprinsipp. Farið er burtur frá tí upprunliga bretska kravinum, sum gekk langt inn á føroyska landgrunnin. Nú tykst ein semja at snúga seg um tær báðar gráu sonurnar í tí Hvíta økinum. Ein avtala vil undir øllum umstøðum byggja á eitt ella annað býtið av grásonunum t.v.s. at afturvendandi spurningurin er m.a. í hvussu stóran mun føroyingar vilja góðkenna ta bretska útleiggingina av fiskarlinjunum sum landsgrunnsmark.

Okkara metingar eru tær, at fyri í ávisum føri at góðtaka bretska versiónina av fiskarlinju sum landgrunnsmark, so verða bretar í øðrum føri eisini noyðdir at góðkenna føroysku versiónina av sama fiskarlinjunumarki. Hetta kundi bent á, at føroyingar tá avtornar standa eftir við tí stóra partinum av tí Hvíta økinum sum heild. Spurningurin tá er bara, hvussu nógv vit afturfyri mugu lata bretska av tí stóru gráu leiðini har suðuri. Helst verður ein loysn at sanna orðatakið; at skeri eg teg her, missi eg teg har.

Fiskimarkið kann biða
Spurningurin um fiskimarkið, ið heldur ikki er endaliga ásett, hevur eisini verið frammi í samráðingunum, nú tað hevur nærkast eini loysn á landgrunnsmálinum. Tað er neyvan hugsað, at hvørki føroyingar ella bretar uttan víðari fara at geva seg her. Føroyski fiskimaðurin fer rett og slætt ikki at góðtaka at lata bretska rættin til fiskiriki-

Ein semja um landgrunnsmark fer helst at snúga seg um eitt ella annað býti av gráu leiðunum, men hon nýtist ikki at fevna um fiskimarkið í hesum umfari. Tað hevur borið til at liva við tí síðani 77. meðan eitt landgrunnsmark er fortreyt fyri oljuleiting her

domi í gráu leiðini, og neyvan tora embætismennir og politikarar í London at sleppa sínum kravi til fiskirættindini í hesum gráu leiðum av óttanum fyri, hvat skotskir fiskimenn tá siga.

Ti kann ein avleiðing av eini semju um landgrunnsmark verða tann, at endaliga stóða verður ikki tikin til spurningin um fiskimarkið. Um so er má hetta metast at vera skilagott, ti hóast hesi markini áttu at verið eitt og tað sama, so kunnu vera umstøður, sum gera, at tað í hvussu er ikki í lötuni ber til at fáa eina semja har.

Hvussu og ikki, so tykst tað vera greitt, at føroyingar og bretar stevna fram móti eini loysn í áralongu og drúgvu marknatræti. Eisini bretska bløð skriva um marknatrætuna og bera tíðindi um, at ein gløtti er fyri framman. Blaðið Uppstream veit frá sínum keldum at siga frá, at ein semja kann gerast umleið 1. apríl.

John Battle, bretska orkumálaráðharrin á føroyska básinum á ONS í fjør